

แผนกอิสระสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

๖๘. วรพล พรหมิกบุตร. ความเป็นจริงทางสังคม : ปัญหาการวิเคราะห์และความเป็นศาสตร์ของสังคมวิทยา. วิทยานิพนธ์ปริกคามหาบัณฑิต แผนกอิสระสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๕. (๓) ๒๒๙ หน้า. (วพ HM ๔๘. ๖๔)

ปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความเป็นจริงของปรากฏการณ์ทางสังคม มีความเกี่ยวพันกันทั้งลักษณะของสภาวะการดำรงตนของปรากฏการณ์ และระเบียบวิธีการศึกษาที่นักสังคมศาสตร์ใช้ในการวิเคราะห์ความเป็นจริงดังกล่าว

ปัญหาการวิเคราะห์ความเป็นจริงทางสังคม เป็นปัญหาที่นักสังคมศาสตร์ยุคต่าง ๆ ได้ตั้งเป็นประเด็นสำคัญตลอดมา ในการศึกษาทางสังคมวิทยาสายปัจจุบัน นักสังคมวิทยาก็ได้ตั้งประเด็นปัญหานี้ เป็นข้อโต้แย้งที่สำคัญยิ่งต่อสถานการณ์ความเป็นศาสตร์ของวิชาสังคมวิทยา

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งที่จะอธิบายและสรุปสาระสำคัญของข้อโต้แย้งดังกล่าว รวมทั้งเสนอแนวทางบางประการในการเสนอคำตอบต่อปัญหานี้ ทั้งนี้ ผู้เขียนจึงทำการสำรวจรากฐานความคิดสำคัญ ๆ บางประการที่ขัดแย้งต่อการพัฒนาข้อโต้แย้งดังกล่าว แยกแยะให้เห็นถึงแหล่งที่มาสำคัญ ๆ ของแนวความคิดต่าง ๆ ที่โต้แย้งกันในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาการวิเคราะห์ความเป็นจริงทางสังคม กำหนดจุดยืนทางความคิดของแนวความคิดต่าง ๆ ที่มาโต้แย้งกันนั้น เพื่อสรุปหาจุดเด่นและจุดด้อยของแนวทางการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งเสนอแนวความคิดและผลการค้นคว้าบางประการที่เกี่ยวข้องและอาจประยุกต์ใช้ได้กับการหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาการวิเคราะห์ความเป็นจริงทางสังคม เพื่อเป็นแนวทางบางประการอันอาจชี้ให้เห็นถึงคำตอบเกี่ยวกับวิธีทางที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ทางสังคมวิทยา

วิธีการศึกษา ผู้เขียนศึกษาโดยการค้นคว้าทางเอกสาร ข้อมูลทั้งหมดและการสรุปแนวความคิดต่าง ๆ กำหนดไปโดยการอ้างอิงกับเอกสารดังกล่าว ส่วนข้อสรุปและแนวความคิดที่นำเสนอในตอนท้าย เป็นเพียงแนวทางเลือกประการหนึ่งสำหรับปัญหาการวิเคราะห์ความเป็นจริงทางสังคมเท่านั้น